ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ... ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ μέσα στὸν πύργο τῶν Βιλλανδρώ, ψυχορραγεῖ ὁ γηραιὸς κόμης Γασπὰρ Βιλλανδρώ. Πλάϊ σ' ἐτο μοιβάνατο θρηνεῖν ἡ νωραία κόρη του Ἄρτεμις Βιλλανδρὼ καὶ ὁ μνηστήρ της, Ἄνναις Μονμορανσύ.

Ὁ ἑτοιμοθάνατος αἰσθανόμενος τὸν θάνατο νὰ προσεγγίζῃ, ζητάει ἀπὸ τὴν ὁρῃ του καὶ τὸν ἀρραβωνιαστικό της νὰ τοῦ ὁρκιστοῦν ὅτι θ' ἀγαπιοῦνται μέχρι θανάτου. Τοῦ τὸ ὁρκίζουνται καὶ ὁ Βιλλανδρὼ πεθαίνει ἥσυχος.

Ταύτοχρόνως φτάνει στὸν πύργο ὁ ἀτρόμητος ἱππότης Πέτρος Τεράϊγ, μεγιστᾶν τοῦ Μπαγιάρ.

Ὁ ἱππότης τοῦ Μπαγιὰρ καὶ ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς Ἀρτέμιδος Βιλλανδρὼ πρέπει νὰ ἀναχωρήσουν τὴν ἴδια νύχτα. Ὁ Βασιλεὺς Φραγκίσκος ἑτοιμάζει ἐκστρατείαν...

Ὁ Ἄνναι Μονμορανσὺ προκειμένου ἀ ἐγκαταλείψῃ τὴν μνηστήν του ἀνοίγει τὴν καρδιά του στὸν Μπαγιὰρ καὶ τοῦ ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ Ἄρτεμις ποὺ τόσον τὸν ἐλάτρευε, μετεβλήθη τοὺ τελευταίους μῆνες ἐντελῶς. Τί τῆς συνέβη Μυστήριον! Πρὸ τριῶν μηνῶν ὁ πατέρας της καὶ οἱ γείτονές του κυνηγοῦσαν ἀρκοῦδες. Ἔξαφνα τὸ ἄλογο τῆς Ἀρτεμιδος ἀφηνίασε καὶ ἔφυγε μὲ ἀστραπιαίαν ταχύτητα παρασύροντας καὶ τὴν νέαν. Ἀμέσως ρίχτηκαν ὅλοι νὰ τὴν ἀνεύρουν. Καὶ τὴν βρῆκαν πράγματι στὸ πειὸ ἔρημο μέρος τοῦ δάσους. Πόσο ὅμως ἦταν ἀλλαγμένη! Χλωμή, ἐξαντλημένη, σὰν μισότρελλη. Δὲν ἤθελε νὰ πῇ σὲ κανένα τὶ τῆς συνέβη. Τὴν ἄλλη μέρα κρεββατώθηκε μὲ δυνατὸ πυρετό. Λίγο ἔλλειψε νὰ πεθάνῃ. Μόλις δὲ γίνηκε καλὰ ἄλλαξε καὶ ἡ συμπεριφορά της. Γιατί; Τί τὸ τρομερὸ τῆς συνέβη; Ὁ Μπαγιὰρ συμβουλεύει τότε τὸν Μονμορανσὺ νὰ νυμφευθῇ αὐτὸ τὸ ἴδιο βράδυ τὴν Ἀρτέμιδα πρὶν φύγουν γιὰ τὸν πόλεμο. Ὁ Μονμορανσὺ δέχεται. Ὁ Μπαγιὰρ ἀναγγέλει τὴν ἀπόφασί τους στὴν Ἀρτέμιδα, ἡ ὁποία δέχεται μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια, ἕτοιμη νὰ λιποθυμήσῃ. Κι' ὁ ἴδιος ὁ Μπαγιὰρ ὑποψιάζεται πὼς ἡ κόρη αὐτή, κρύβει κάποιο τρομερὸ μυστικό. Καὶ γίνεται ὁ γάμος ἐνῶ πλάϊ κατάκειται νεκρὸς ὁ πατέρας τῆς κόρης...

Ἡ τελετὴ τοῦ μυστηρίου τελειώνει. Ἡ Ἄρτεμις πέφτει λιπόθυμος. Ὁ Μπαγιὰρ καὶ ὁ Μονμορανσὺ φεύγουν...Ὁ πόλεμος ἔχει ἀρχίσει στὸ μεταξὺ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Βασιλιᾶ Φραγκίσκο. Ὁ Μπαγιὰρ καὶ ὁ Μονμορανσὺ πολεμοῦν ἡρωϊκῶς.]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δυὸ σπαθιὰ ἔσπασε ὁ ἴδιος Βασιλιᾶς πολεμῶντας τὴν τελευταία ἡμέρα στὴν πρώτη γραμμή.

Κι' ὅταν ἤρθε τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, ὁ Βασιλιᾶς τῶν Γάλλων ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ, σὰν νάταν ὁ τελευταῖος στρατιώτης, πλάϊ σ' ἕνα κανόνι...

Λαγοκοιμήθηκε μονάχα δυὸ ὧρες. Κι' ὅταν ξύπνησε, ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ φωνάξῃ τὸν Μονμορανσύ.

— Ποῦ εἶνε ὁ Μονμορανσύ; φώναξε.

— Στὰ πόδια σας, Μεγαλειότατε! ἀκούστηκε νὰ λέῃ μιὰ φωνὴ πλάϊ του.

Ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Μονμορανσὺ ποὺ ἀναπαυότανε κοντὰ στὸ Βασιλιᾶ του, ἀνάμεσα στὰ χαλάσματα τῆς μάχης.

Ὁ Βασιλιᾶς γύρισε πρὸς τὸ μέρος τοῦ γενναίου πολεμιστοῦ, τοῦ φίλου του ἀτρομήτου Μπαγιάρ, τοῦ ἀραβωνιαστικοῦ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ εἶπε μὲ γλυκειὰ φωνή:

— Δὲν εἶσαι πληγωμένος, παιδί μου;

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, ἀπάντησε ὁ Μονμορανσύ.

— Κι' ὅμως πολέμησε σὰν λιοντάρι χθές, εἶπε ὁ Μπαγιάρ, ὁ ὁποῖος βρισκότανε ἐπίσης κοντά τους.

Ὁ Μονμορανσὺ ἀκούγοντας τὰ ἐπαινετικὰ λόγια τοῦ ἡρωϊκοῦ Μπαγιὰρ σηκώθηκε ἐπάνω συγκινημένος, τίναξε τὴ σκόνη ποὺχε κολλήσει ἐπάνω στὴν αἱματοβαμένη στολή του, τὸν πλησίασε καὶ τοῦ ἅπλωσε τὸ χέρι:

— Εὐχαριστῶ ἱππότα, τοῦ εἶπε, σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Ὀφείλω μολαταῦτα νὰ σᾶς πῶ πὼς ὑπάρχει καὶ κάποιος ἄλλος ποὺ πολέμησε χθὲς πειὸ γενναῖα κι'ἀπὸ μένα.Κάποιος στὸν ὁποῖο χρωστάω τὴ ζωή μου.

— Τί θέλεις νὰ πῇς; ρώτησε περίεργος ὁ Βασιλεὺς Φραγκίσκος ὁ Α'.

— Θέλω νὰ πῶ, Μεγαλειότατε, πὼς ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ γενναῖος εὐπατρίδης γιὰ τὸν ὁποῖο σᾶς μιλῶ, δὲν θὰ ἤμουν σήμερα ζωντανός. Ὁ εὐπατρίδης αὐτός, Μεγαλειότατε, μοῦ ἔσωσε τὴ ζωή μὲ κίνδυνο νὰ χάσῃ τὴ δική του!

— Διηγήσου μας λοιπὸν ἀμέσως τὸ περιστατικὸ αὐτό, εἶπεν ὁ Βασιλεύς. Προηγουμένως ὅμως σοῦ ἀναγγέλω, ἀγαπητό μου παιδί, ὅτι σὲ προβιβάζω σὲ ὑπολοχαγὸ στὸ σῶμα τοῦ γενναίου μας Μπαγιάρ.

— Εὐχαριστῶ, Μεγαλειότατε. Θὰ φροντίσω νὰ φανῶ ἄξιος τῆς τιμῆς αὐτῆς.

— Καὶ τώρα, λέγε μας τὴν ἱστορία σου. Ἔχουμε καιρὸ γιὰ νὰ τὴν ἀκούσουμε. Εἶνε ἀκόμα πρωΐ καὶ θ' ἀργήσῃ ν' ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος. .

— Ἐνθυμεῖσθε, Μεγαλειότατε ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν μάχην, ὀλίγον πρὶν δύσει ὁ ἥλιος μοῦ ἐδώσατε μιὰ διαταγὴ γιὰ τὸν δοῦκα Γέλδρας, τὸν ἀρχηγὸ τῶν Γερμανῶν πελτῶν;

— Ναί, ναί, θυμᾶμαι πὼς σοῦ ἀνέθεσα νὰ πᾷς νὰ πῇς στὸν Γελδρα πὼ: οἱ πελτοί του εἶνε καθάρματα, ἀνάξιοι νὰ ὑπηρετοῦν τὸν Βασιλέα τῆς Γολλίας. Σοῦ εἶπα ἐπίσης νὰ τὸν διατάξῃς ἐκ μέρους μου νὰ διαβῇ μὲ τοὺς ἄνδρας του τὸν ποταμὸ Λάμπρ, τοῦ ὁποίου κατεῖχαν οἱ Ἐλβετοὶ τὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη.

— Χωρὶς νὰ χάσω καιρό, Μεγαλειότατε, ἔτρεξα νὰ διαβιβάσω τὴν διαταγή σας. Οἱ Γερμανοὶ τοῦ Γέλδρας ἐξεκίνησαν ἀμέσως γιὰ τὸν ποταμό, ὅταν ὁ καρδινάλιος τοῦ Σιόν, ὁ ὁποῖος διοικοῦσε μιὰ ἐχθρικὴ πτέρυγα, ὀντιλήφθεὶς τὴν κίνησί μας, ἔρριξε ἐναντίον μας τριῶν χιλιάδες στρατιωτῶν γιὰ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ τὴν διάβασι.

— Εἶδα τὴν κίνησι αὐτή...

— Νομίζοντας λοιπὸν ὅτι μ' ὁκολουθοῦν αὐτοὶ οἱ χονδροκέφαλοι οἱ Γερμανοί, ρίχτηκα μέσα στὸ ποτάμι. Μὰ οἱ Γερμανοὶ ἔστρεψαν τὰ νῶτα τους κι' ἄρχισαν νὰ φεύγουν, ἐγὼ δὲ ἔμεινα ἐκεῖ ἔχοντας μαζύ μου μερικοὺς ἱππεῖς μόνο...

— Τὶ προδοσία! ἐμούγγρισε γεμᾶτος θυμὸ ὁ Μπαγιάρ.

— Ναί, αἰσχρὰ προδοσία! εἶπε καὶ ὁ Βασιλεύς. Θὰ ἤμουν μάλιστα πολὺ εὐτυχισμένος ἂν μποροῦσα ν' ἀπαλλαγῶ ἀπ' τοὺς ἀχρείους αὐτοὺς μισθοφόρους.

Ἡ συζήτησις αὐτὴ συνεκέντρωσε γύρω ἀπὸ τὸν Βασιλέα καὶ τοὺς δυὸ εὐνοουμένους του καὶ ἄλλους πολλοὺς εὐγενεῖς, οἱ ὁποῖοι μόλις εἶχαν ξυπνήσει.

— Λέγε Μονμορανσύ, συνέχισε τὴν ἱστορία σου, εἶπεν ὁ Βασιλεύς.

— Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα, Μεγαλειότατε, ὅταν ἔξαφνα ἔννοιωσα πὼς τὸ ἄλογό μου ἐβυθίζετο μέσα στὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ! Πάτερ ἡμῶν! εἶπα τότε...Τὶ νὰ συμβαίνῃ τάχα; Βυθίζομαι! Εἶχα ἐν τούτοις ἀπατηθεῖ Δὲν ἐβυθιζόμουν. Κύτταξα καλύτερα καὶ εἶδα πὼς τὸ ἄλογό μου εἶχε τραυματισθεῖ θανασίμως ἀπὸ ἕνα ἐχθρικὸ βέλος κ' εἶχε γονατίσει...

— Εἶχε τραυματισθεῖ ἀπὸ ἕνα βέλος; ρώτησε μ' ἀπορία ὁ Βασιλεύς.

— Ναί, Μεγαλειότατε, εἶπε ὁ Μπαγιάρ. Οἱ ἀχρεῖοι αὐτοὶ Ἐλβετοὶ πολεμοῦν καὶ μὲ βέλη καὶ μὲ σφενδόνας ἀκόμα...

— Καὶ τὶ ἐκάματε τότε; ρώτησεν ὁ Βασιλεὺς τὸν Μονμορανσύ.

— Ἐφρόντισα, Μεγαλειότατε, νὰ ἐλευθερώσω τὰ πόδια μου ἀπὸ τοὺς ἀναβολεῖς, γιὰ νὰ μὴ μὲ παρασύρῃ τὸ νεκρὸ πειὰ ἄλογό μου καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὰ δόντια ρίχτηκα στὸ νερό...

Προσεύχουμαι γονατιστὴ μπρὸς στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ τοῦ ζητῶ..

Ἔξαφνα, ἐνῶ ἐνόμιζα πὼς θὰ σωθῶ κολυμβῶντας εἶδα νὰ ρίχνουνται ἐπάνω μου καμμιὰ δεκαριὰ Ἐλβετοί. Μὲ παρέσυραν στὴν ἄλλη ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, εἶδα μάλιστα ἔξαφνα κάποιον ἀπὸ αὐτοὺς νὰ σηκώνῃ τὸ τσεκοῦρι, μὲ τὸ ὁποῖο ἦταν ὡπλισμένος καὶ νὰ ἑτοιμάζεται νὰ μοῦ τὸ κατεβάσῃ στὸ κεφάλι.

Ἦταν ἡ τελευταία μου στιγμή. Ψιθύρισα τὸ ὄνομα τῆς ἀραβωνιαστικιᾶς μου βέβαιος γιὰ τὸ θάνατό μου, ὅταν ἔξαφνα εἶδα νὰ πέφτῃ σὰν κεραυνὸς ἀνάμεσά μας ἕνας ἱππότης καβάλλα σ' ἕνα μαῦρο ἄλογο. Κρατοῦσε τὸ σπαθί του αἱματοβουτηγμένο στὸ χέρι του καὶ φώναζε:

— Τόπο!...Τόπο ἀχρεῖοι!...

Μὲ μιὰ σπαθιὰ ἄνοιξε στὰ δυὸ τὸ κεφάλι τοῦ Ἐλβετοῦ ποὺ τοιμαζόταν νὰ μὲ ξεμπερδέψῃ κι' ἔτσι μοῦδωσε καιρὸ νὰ χρησιμοποιήσω κι' ἐγὼ τὸ ξίφος μου καταλλήλως.

Ἡ ὁρμή του ἦταν τρομερὴ καὶ ἀσυγκράτητη. Ὁ ἐνθουσιασμός του ἀξιοθαύμαστος.

— Μπράβο του τοῦ παλληκαρᾶ! φώναξε ὁ βασιλεὺς Φραγκίσκος ἐνθουσιασμένος.

— Ἔτσι, Μεγαλειότατε βρῆκα,καιρὸ καὶ μπόρεσα νὰ σκορπίσω τοὺς Ἐλβετούς. Ὁ ἄγνωστος ἱππότης πολεμοῦσε πλάϊ μου ἡρωϊκά. Κι' ἔτσι σὲ λίγο οἱ Γερμανοί μας συνεκεντρώθησαν γύρω μας, πολέμησαν μαζύ μας κι' ἔτρεψαν τοὺς Ἐλβετοὺς σὲ φυγή...

— Καὶ ὁ σωτήρ σου εὐπατρίδης; ρώτησεν ὁ Βασιλεύς.

— Πολεμοῦσε πάντα φρενιασμένα. Οἱ Ἐλβετοὶ δὲν τολμοῦ-

σαν νὰ τὸν πλησιάσουν. Τὸν εἶχαν πάρει γιὰ τὸν ἴδιο τὸν Σατανᾶ!..

— Καὶ τ' ὄνομά του ;

— Σίμων Βάτας...

— Τὸν ξέρω. Εἶνε ἀπ' τοὺς πρώτους εὐγενεῖς τῆς Γουϊένης, εἶνε συμπατριώτης σου, Μονμορανσύ. Γιὰ τὸ κατόρθωμά του αὐτὸ θὰ τὸν προσλάβω στὴ σωματοφυλακή μου. Νὰ μοῦ τὸν παρουσιάσης, Μονμορανσύ, τὸ γρηγορώτερο.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

Ὅταν ὁ κύκλος αὐτὸς διελύθη καὶ ὁ Βασιλεὺς Φραγκίσκος μετέβη στὴ σκηνή του, ὁ Μπαγιὸρ πῆρε ἰδιαιτέρως τὸν Μονμορανσὺ καὶ τοῦ εἶπε :

— Ὁ Σίμων Βάτας, ὁ ὁποῖος σοῦ ἔσωσε τὴν ζωήν, τὸν ὁποῖον πρόκειται νὰ παρουσιάσης στὸν Βασιλέα δὲν εἶνε ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ γέροντος μαρκησίου Βάτα, τοῦ ἀδιαλλάκτου ἐχθροῦ τῆς οἰκογενείας Βιλλανδρώ ;

— Ναί, ἔτσι εἶνε.

— Ἔχει γνῶσιν τοῦ συνοικεσίου σου μὲ τὴν Ἀρτέμιδα Βιλλανδρώ ;

— Ὄχι. Κανεὶς δὲν ἐγνάριζε τὸ συνοικέσιον αὐτὸ ὅπως δὲν γνωρίζει κανεὶς καὶ τοὺς γάμους μας ποὺ ἔγιναν, ὅπως ξέρεις, ὑπὸ τόσον ἐξαιρετικὰς περιστάσεις.

— Καὶ νομίζεις πὼς δὲν θὰ γίνῃ ἐχθρός σου ὁ Σίμων Βάτας ὅταν μάθῃ τοὺς γάμους σου μὲ τὴν Ἀρτέμιδα Βιλλανδρώ, ἀφοῦ χωρίζει τὰς δύο οἰκογενείας ἄγριον μῖσος ;

— Ἐχθρος μου ὁ Βάτας ; Τί λέτε ἱππότα ! Ἐχθρός μου ὁ σωτήρ μου ! Ποτέ !...Τὸ μῖσος αὐτὸ ἔσβυσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γασπὰρ Βιλλανδρώ. Ἡ Ἄρτεμις εἶνε γυναίκα μου καὶ λέγεται πλέον Μονμορανσύ. Τὸ μῖσος δὲν ὑφίσταται πλέον, ἱππότα...

Ὁ Μπαγιὸρ δὲν εἶπε τίποτε πλέον. Εἶχε ξημερώσει πειὰ καὶ τὸ στράτευμα ἑτοιμάζοταν γιὰ τὴν ἀποφασιστικὴ μάχη ποὺ ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ.

Εἶνε γνωστὴ στὴν ἱστορία ἡ μάχη αὐτὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ μάχη τοῦ Μαριγνιάν. Οἱ Γάλλοι ἐθριάμβευσαν, χιλιάδες Ἐλβετῶν ἐσφάγηαν, ποταμοὶ αἵματος ἔρευσαν μέσα σὲ μιὰ ἡμέρα !...

Τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, μέσα σὲ μιὰ στρατιωτικὴ σκηνή, ἕνας νέος εἰκοσιδύο ἐτῶν καθισμένος σ' ἕνα κορμὸ δέντρου, μὲ τὸ σπαθί του ἀκουμπισμένο στὰ γόνατα, μονολογοῦσε παράξενα κι' ἀκατάληπτα λόγια. Φαίνεται πολὺ λυπημένος, εἶνε πολὺ κάτωχρος, ἀβάσταχτη ἀπελπισία τὸν βασανίζει...

— Κατάρα !...Εἶμαι καταραμένος !...ψιθυρίζει ὁ χλωμὸς εὐπατρίδης. Γιατὶ μοῦ τἄγραψε αὐτά ; Γιατὶ μὲ θανατώνει μὲ τὰ λόγια της ; «*Προσεύχουμαι γονατιστὴ μπρὸς στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ τοῦ ζητῶ νὰ μὲ ἀφανίσῃ ἀπ' τὸν κόσμο αὐτό !...*» Γιατὶ Θεέ μου ;...Μὲ μισεῖ τόσο !...Ναί, ναὶ θυμοῦμαι..."Οταν τὴν ξανᾶβα, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, εἶχε χαμηλώσει τὰ μάτια της καὶ δὲν μοῦλεγε λέξι..."Ἔτρεμε ὅλη...Φρίκη τὴν εἶχε καταλάβει...Κ' ἐγὼ ποὺ τὴν ἐλάτρευα τόσο !...

Ὁ ἀπελπισμένος αὐτὸς νέος ἦταν ὁ Σίμων Βάτας. Κάρφωνε τὸ βλέμμα του ποὺ ἦταν γεμᾶτο ἀγωνία καὶ τρόμο ἀπάνω στὴν ἀνοιχτὴ ἐπιστολὴ ποὺ εἶχε στὰ χέρια του καὶ διάβαζε τὶς ἀκόλουθες φράσεις ποὺ ἦσαν χαραμμένες ἀπάνω σ' αὐτὴ μ' ἕνα τρεμουλιάριχο γράψιμο :

«*Μοῦ σώσατε τὴ ζωὴ γιὰ νὰ μοῦ κλέψετε τὴν τιμή*, ἔγραφε τὸ γράμμα *Τὸ παιδὶ πέθανε. Ἡ μητέρα θὰ πεθάνῃ κι' αὐτή. Νὰ εἶσθε καταριμένος*».

Καὶ ὅσο διάβαζε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Βάτας χλώμαινε ὁλοένα. Τὰ μάτια του εἶχαν θολωθῆ, μὰ τὸ δάκρυ δὲν ἔστοξε. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ μεσα στὸ στῆθος του καὶ μετὰ βίας κρατοῦσε τοὺς λυγμούς του.

— Καταραμένος ! ψιθύριζε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε. Ὦ Θεέ μου ! ναί, εἶμαι καταραμένος καὶ ἄτιμος.

Ἔξαφνα τὸ παραπέτασμα ποὺ σκέπαζε τὴ εἴσοδο τῆς σκηνῆς ἀνασηκώθηκε. Ὁ Ἄννας ντὲ Μονμορανσὺ πρόβαλλε ἀπ' αὐτὸ τὸ κεφάλι του καὶ ἐπιθεώρησε τὸ ἐσωτερικὸ τῆς σκηνῆς.

Μόλις εἶδε τὸ Βάτα, φώναξε :

— Δυὸ ὧρες εἶνε τώρα ποὺ σᾶς ἀναζητῶ, κόμη, καὶ δὲν κατορθώνω νὰ σᾶς βρῶ πουθενά.

Ὁ Σίμων Βάτας, ἀκούγοντάς τον ἀνασκίρτησε κι' ἔσπευσε ἀμέσως νὰ κρύψῃ μέσα στὸν κόρφο του τὴν ἐπιστολὴ ποὺ τὸ διάβασμα τοῦ προκάλεσε τόση φρίκη.

Σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ ψιθύρισε :

— Σεῖς εἶσθε, βαρῶνε ;

— Ναί, ἀπάντησε ὁ Ἄννας. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί διάβολο κάνετε ἐδῶ μέσα κλεισμένος σὰν ἐρημίτης, ἐνῶ ἡ χαρὰ κι ἡ φαιδρότης ἐπικρατοῦν στὸ στρατόπεδο. Μήπως εἶσθε πληγωμένος ;

Ὁ νέος κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ ἀπάντησε :

— Ὄχι, δὲν εἶμαι πληγωμένος.

— Κύριε ἐλέησον ! εἶπε ὁ Μονμορανσὺ ἀπορῶντας. Γιατί λοιπὸν τότε εἶσθε τόσο κατηφὴς καὶ σκυθρωπός ; Ἕνας νικητὴς σὰν καὶ σᾶς πρέπει νὰ εἶναι χαρούμενος.

(Ἀκολουθεῖ)

Ναί... θυμοῦμαι... εἶχε χαμηλώσει τὰ μάτια της καὶ δὲν μοῦ μιλοῦσε...

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Τὶ κάνει τὸ πολὺ γράψιμο. Κάλλοι στὰ δάχτυλα !... Ὁ Βολταῖρος ἑτοιμοθάνατος. «Ἐμπρὲς, ἀρχίστε, εἶμαι καλά !...» Τὸ ἔργο τοῦ Παρσεβάλ. Νεκροὶ ποὺ ζωντανεύουν. Ἡ φλυαρία τῶν ἐρωτευμένων.

Ὁ πολυγραφότατος ἀρχαῖος συγγραφεὺς Μάκκιος, ἀπὸ τὸ πολὺ γράψιμο εἶχε πάθει πληγὲς στὸν δείκτη καὶ στὸν ἀντίχειρα τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ ! Κάτι παρόμοιο ἔχει πάθει καὶ ὁ σύγχρονός μας συγγραφεὺς Κνοὺτ Χάμσον. Ἀπὸ τὸ πολὺ γράψιμο, τὰ δάκτυλα τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ ἔχουν βγάλει... κάλλους !..

***

Μίαν ἑβδομάδα πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βολταίρου, ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ σ' ἕνα κεντρικὸ Παρισινὸ θέατρο ἡ τραγῳδία του «Βροῦτος». Ὁ ἠθοποιὸς Λαρίβ, ὁ ὁποῖος θὰ ὑπεδύετο στὸ ἔργο αὐτὸ τὸν ρόλο τοῦ Τίτου γιὰ πρώτη φορά, ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ συγγραφέως, γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ μερικὲς ὁδηγίες. Ὁ Βολταῖρος ἦταν κατάκοιτος.

— Ἄ, φίλε μου, εἶπε στὸν ἠθοποιὸ μόλις τὸν εἶδε. Εἶμαι στὰ τελευταῖα μου... Τίποτε δὲν μ' ἐνδιαφέρει πειὰ στὸν μάταιον αὐτὸν κόσμο...

— Ἄχ, τὶ δυστύχημα !... εἶπε τότε ὁ Λαρίβ καταλυπημένος. Αὔριο πρόκειται νὰ παίξω τὸν «Τίτο» καὶ θὰ ἤθελα νὰ περάσω τὸν ρόλο μου μπροστά σας...

Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ ἑτοιμοθάνατος συγγραφεύς, γουρλωσε τὰ μάτια, ἀνασηκώθηκε μὲ κόπο καὶ στηριζόμενος στὸν ἀγκῶνα ἀνέκραξε :

— Τὶ λέτε ! Αὔριο πρόκειται νὰ παιχθῇ ὁ «Βροῦτος» ; Καὶ θὰ ὑποδυθῆτε σεῖς τὸν ρόλο τοῦ «Τίτο» ;... Μὰ τότε τὰ πράγματα ἀλλάζουν... Ἐμπρός !... Ἀρχίστε τὴν δοκιμή σας !... Σᾶς ἀκούω !... Εἶμαι σχεδὸν καλά !... Εἶμαι ἐντελῶς καλά !...

***

Ὁ Παρσεβὰλ-Γκραμμαιζόν, παλαιὸς γάλλος ἀκαδημαϊκὸς καὶ δημοφιλέστατος συγγραφεὺς στὴν ἐποχή του εἶχε συγγράψει ἕνα μακροσκελέστατο «ἐπικὸν ποίημα» ἀπαρτιζόμενο ἀπὸ τριάντα ἄσματα. Φανταισθῆτε ὅτι τὸ ἔπος αὐτὸ τὸ συνέγραψε σὲ διαστήματα τριάντα ἐτῶν, καὶ ὅτι συνεπῶς, ἔκαμε ἕνα χρόνο γιὰ νὰ γράψῃ κάθε ἄσμα. Καθὼς ἦταν λοιπὸν φυσικό, στὸ μακροχρονιὲ αὐτὸ διάστημα, ὁ ποιητὴς εἶχε ἀνακατέψει στὴν μνήμη του τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου του.

Ὅταν τέλος τὸ μακροσκελέστατον αὐτὸ ποίημα εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, κάποιος φίλος τοῦ ποιητοῦ ποὺ ἔτυχε νὰ τὸν συναντήσῃ μιὰ μερα στὸν δρόμο τὸν στοπάτησε καὶ τοῦ εἶπε :

— Τὶ ἔπαθες Παρσεβάλ ; Ἐνῶ στὸ δεύτερο ἄσμα τοῦ ἔργου σου φονεύεις τὸν γέρο ἀρχιερέα, στὸ δεκατο ἕβδομο τὸν βυζεις ξωφνικὰ καὶ ἀνεξήγητα, νὰ ἐκφωνῇ ἕναν ἀτέλειωτο λόγο !..

— Εἶσαι βέβαιος γι' αὐτό ; ρώτησε ὁ ποιητής.

— Διάβολε ! Ἀφοῦ τὸ διάβασα...

— Ἔ, τότε πρόκειται περὶ «ποιητικῆς ἀδείας» φίλε μου... Ἐν τῷ μεταξύ, ἄλλως τε, δεν ἀπολλύεται νὰ συνέβη καὶ ἀνεκα θαῦμα.

— Ἔστω... Παρακάτω ὅμως, στὸ τέταρτο ἄσμα περιγράφεις μιὰ ἐρωτικὴ συνέντευξη ἑνὸς ἀξιωματικοῦ καὶ μιᾶς ὡραίας κυρίας τῆς τιμῆς Διηγεῖσαι πως συναντιῶνται μέσα σ' ἕνα ἐρημικὸ κιοσκὶ τοῦ κήπου κι' ἔξαφνα ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιγμή, ὡς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου οὔτε τοὺς ἀναφέρεις πλέον καθόλου !.. Τοὺς ἀφῆ εἰς μέσα στὸ κιόσκι. .

— Θωρεῖς πὼ ; τοὺς ἐλησμόνησα ;... εἶπε πάλι ὁ Παρσεβάλ. Κάθε ἄλλο ! Οἱ ἐρωτευμένοι ὅμως, καθὼς ξέρεις, στὸ πρῶτο τους ραντεβοῦ εἶνε τρομερὰ φλύαροι... Τους ἀφῆνω λοιπὸν κι' ἐγὼ κλεισμένους μὲς στὸ κιόσκι, γιὰ νὰ τὰ ποῦν μὲ τὴν ἡσυχία τους ! Εἶνε ζήτημα μάλιστα ἂν τελείωσαν ἀκόμη τὴν συζήτησή τους !. .

Θ

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

— Μὴν ἀλληλογραφεῖς ὅταν εἶναι θυμωμένος.

— Ἐκεῖ ὁς που ἔχει σιτάρι βρίσκει σῦκα στὸ γειτονά του ἀλεῦρι.

— Ἡ πρωϊνὴ ἐρασία ἀξίζει χρυσάφι.

— Γράφε ἥσυχα τὶς ἐπειγουσες ἐπιστολές σου.

— Ἡ φιλία εἶνε μιὰ ὀμπρέλλα ποὺ ἀναποδογυρίζει ὅταν κάνῃ ἄσχημο καιρό.

Θέλεις νὰ χάσῃς ἕνα βιβλίο ; Δάνεισέ το !..